

Аліна Денисенко,

студентка 3 курсу

факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

Наук. керівник: **Н.М. Анастасова**, старший викладач (БДПУ)

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ ДІТЕЙ З ВІДХИЛЕННЯМИ В РОЗВИТКУ ЗАСОБАМИ АРТ- ПЕДАГОГІКИ

Актуальність дослідження. Арт-педагогіка – сучасний, відносно новий, практично-орієнтований напрям педагогічної науки, що вивчає природу, закономірності, принципи, механізми і універсальні способи використання засобів мистецтва для вирішення різноманітних педагогічних завдань.

Число дітей з порушеннями в розвитку неухильно зростає. В даний час приблизно 4,5% від загального числа дітей, які проживають в Росії, належить до осіб з обмеженими можливостями. Для цього є ряд причин: дестабілізація окремих сімей і суспільства в цілому, в ряді випадків відсутність нормальних умов для майбутніх матерів і їхніх дітей. З десяти немовлят лише у двох показники фізичного та психічного здоров'я відповідають нормі.

Сутність досліджуваності проблеми. У дітей з порушеннями розвитку відбувається відхилення від норми психічних функцій внаслідок вроджених або придбаних поразок опорно-рухового апарату, органів мови, слуху і зору або через недостатність центральної нервової системи.

Порушення в психічному розвитку у дітей обумовлені двома групами факторів – біологічними і соціальними. Біологічні фактори – це різні патології вагітності та пологів, інфекційні захворювання, черепно-мозкові травми, розлади обміну речовин, нейрохірургічні захворювання, інтоксикації в перші роки життя. До соціальних факторів належать психологічні травми, агресія по відношенню до дитини, недостатнє спілкування з ним.

Будь-які відхилення, особливо у дітей з комплексними порушеннями розвитку, вимагають корекції і своєчасної профілактики, оскільки саме від цих дій залежить подальша соціальна адаптація дитини.

Серед типових для молодших школярів емоцій нерідко істотне місце займають не тільки позитивні, але і негативні емоції, що негативно впливають як на загальний психологічний настрій дитини, так і на її діяльність, зокрема навчальну.

Особливе значення у формуванні субкультури особистості дитини з проблемами засобами мистецтва надавав Л. С. Виготський.

Одним із напрямків, в яких найбільш продуктивно застосовуються методи артпедагогіки – це робота з психосоматичними розладами. Нами проводилася корекційно-розвиваюча робота, спрямована на розвиток емоційно-особистісної сфери дітей з використанням методів арттерапії.

Мета нашого дослідження – визначення особливостей емоційної сфери у дітей молодшого шкільного віку з відхиленням в розвитку та розробка програми корекції емоційної сфери засобами арт-педагогіки.

У роботі використовувались теоретичні та практичні **методи дослідження**. Теоретичні: вивчення, аналіз та узагальнення педагогічної, психолого-педагогічної і методичної літератури з питань особливостей емоційної сфери дітей з відхиленнями в розвитку засобами арт-педагогіки. Практичні: експеримент, спостереження, проведення анкетування для батьків та вчителів.

Сутність дослідження. Спочатку ми визначили види порушень емоційної сфери в групі. Умовно можна виділити три найбільш виражені групи так званих важких дітей, що мають проблеми в емоційній сфері:

- Агресивні діти. Безумовно, в житті кожної дитини бували випадки, коли вона проявляла агресію, але виділяючи дану групу, звертається увага на ступінь прояву агресивної реакції, тривалість дії і характер можливих причин, часом неявних, викликаних афективною поведінкою (15%).

- Емоційно-бурхливі діти. Ці діти на все реагують дуже бурхливо: якщо вони виражають захват, то в результаті своєї експресивної поведінки заводять всю групу, якщо вони страждають – їх плач і стогони будуть занадто гучними і зухвалими (39%).

- Тривожні діти. Вони соромляться голосно і явно висловлювати свої емоції, тихо переживають свої проблеми, боячись звернути на себе увагу (30%).

- Діти з відносно нормальним розвитком емоційної сфери (16%).

Після первинної діагностики рівня емоційної сфери був проведений другий етап експерименту: підготовка психокорекційної роботи для формування нормальної емоційної сфери для дітей з порушеннями розвитку.

Висновки. Отже дослідження емоційної сфери дітей з відхиленнями в розвитку засобами арт-педагогіки є дуже актуальним та не менш цікавим. Таким чином, особливості розвитку емоційно-вольової сфери дитини з порушеннями в розвитку багато в чому залежать не тільки від специфіки захворювання, але в першу чергу від ставлення до дитини батьків і близьких. А тому не варто вважати, що причина всіх невдач і труднощів виховання – недуга малюка. Повірте, у ваших руках достатньо можливостей для того, щоб зробити зі свого малюка повноцінну особистість і просто щасливу людину.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арт-педагогіка і арт-терапія в спеціальній освіті: Учеб. для студ. середовищ. і вищ. пед. навч. закладів/ Є. А. Медведєва, І. Ю. Левченко, Л. Н. Комісарова, Т. А. Добровольська. – М.: Изд. Центр «Академія», 2001.

2. Кисельов М.Ю. Арт-терапія: проблеми і перспективи/ М.Ю. Кисельов // Комплексна програма естетичного виховання населення: шляхи розробки та реалізації. – М., 1990.